

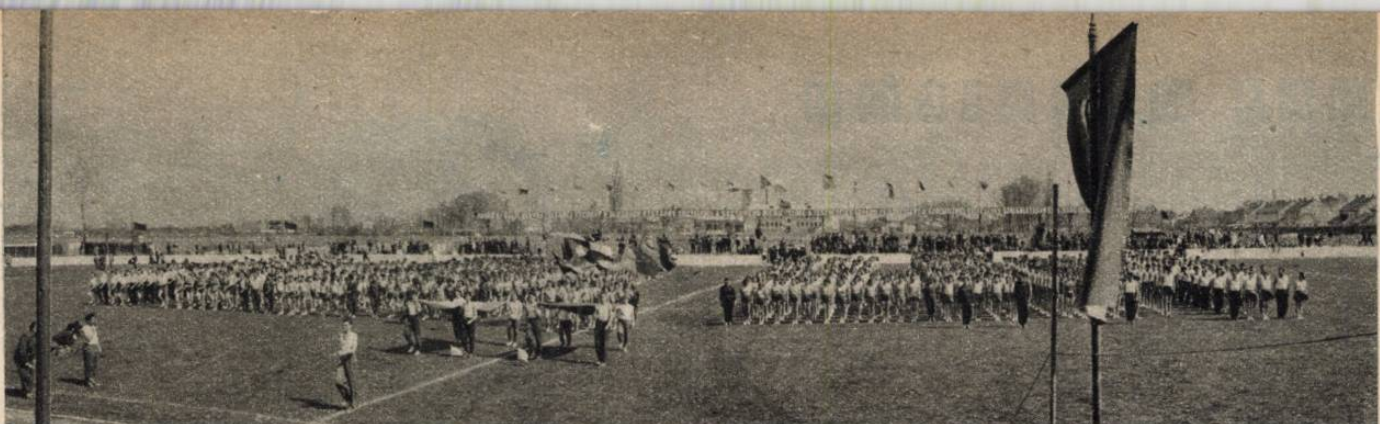
Z PUSTIN MAJÍ NA SLOVENSKO UŽ JEN KROK

Jen, probůh, nesahejte po mapě. Tak doslova to zase nelze brát... Pustiny je osada u Desné na Jablonci. Jméno má přiléhavé. Už od ukazovatele v Desné, který stroze oznamuje – PUSTINY 2 km, se táhne uzoučká cesta, jež se každým metrem víc a víc klikatí a stoupá do výše; proplétá se mezi stromy, míjí bystřinu a všelijak po stránkách rozházená stavení. Kraj horského klidu kolem dokola. I na vrcholku stoupání, kde roubená stavení vyměnila jednopatrová dřevěná škola, je klid.

Slupka klidného dojmu spadne však z každého, kdo stane za školními dveřmi. V osobě Jaroslava Krupky vás tam přivítá nejen řídící učitel jednotřídky, ale i předseda tělovýchovné jednoty. Před chvílí skončilo vyučování; děti zmizely kdesi ve vsi, poslední jedenadvacíť sešit je opraven. Můžete hovořit. O čem? O tělovýchově, neboť té věnují on i jeho manželka všechnen volný čas.

Vždyť právě v té chvíli se o ni domlouvali. Jak zajistí cestu nejlepších cvičenců z Pustiny na Slovensko do Turčanských Teplic. Je to až neuvěřitelné, jak tady na kopci hluboko zapustila tělovýchova kořínky. Obyvatel je tu nemnoho. A pak, pracují všude možně – v Desné, Tanvaldu, Jablonci – a doma je ještě čekají malá políčka. Práce mají nad hlavu.

Na Prvním máje zahájily Tělovýchovné slavnosti na Slovensku v prvním okrese – v Dunajské Středě. Celkem cvičilo přes 1600 cvičenců. FOTO ČTK-Š. PETRÁŠ



„Ale ve cvičení jsou všichni přesně“ – zdůrazňuje učitel Krupka. „Hlavně teď, když nacvičujeme prostná na Tělovýchovné slavnosti Slovenska. Já cvičím muže a tady Lída dorostenky. Po výběru pojedou na Slovensko tři muži a devět dorostenek. Nejsou to ohromující čísla. Ale pro nás je to úspěch. V tělocvičně, kterou si svépomocí opravujeme, nemáme ani kamna, ani elektriku. Přes zimu jsme nacvičovali v prázdné třídě školy...“

Tělovýchova v Pustinách přitáhla do svých řad včetně žáků 61 členů. Jaroslav Krupka, který byl v roce padesátém šestém iniciátorem založení jednoty, se sám pustil do cvičitelské práce. Později mu pomáhala i manželka. A tak je tomu i dnes. Nyní, co zaměřili nácvik na prostná slovenských slavností, šli ti nejmenší stranou. Maminky hartusí: cvičte víc i žáky, ale samy – ačkoliv byly nejdnou vyzvány – pomoci nepřišly. Nepřišly ani ty, co se přihlásily: Kavková a H. Krupková. Jako by si říkaly: Věšak oni, učitelští; to nějak zmožou.

Ale nezmohou. Co je moc, je moc. Ludmila Krupková, která měla dostat cvičení drobtiny svatebním darem, musela začít

s nácvikem dorostenek na slovenské slavnosti. Kdoví, jak se dověděly, že je okresní a krajskou vedoucí dorostenek. Prostě, přišly. Ne s prosíkem, ale s žádostí: Cvič nás! A ona začala. Na děti však už ji času nezbylo. Kde by ho také měla brát? V pondělí cvičila dorostenky, v úterý vedla nácvik vedoucích dorostenek v Turnově, dnes – ve středu – byla výjimečně doma, ačkoli měla být na schůzi okresního náčelnictva v Jablonci. Ve čtvrtek ji čekalo 16 dorostenek v Tanvaldě, s nimiž měla v sobotu v Liberci předvést celou skladbu před zraky zástupců krajských náčelnictv Žiliny, Olomouce a Liberce. A před tím, v pátek, ji čekalo cvičení doma s dorostenkami.

Nu, to je program! Ani mezerky v něm není. A řídící učitel, předseda jednoty a cvičitel v jedné osobě, na tom není lépe. Nyní již plánuje, jak nahradit dva dny, které škola zamešká, až bude na Slovensku. Plánuje i ostatní letní činnost jednoty.

A pak řekněte – Pustiny, klid. Kdepak! Shonu a starostí je tu habaděj. Proto však na Slovensko mají už jen krůček. Vždyť jejich dorostenky uměly prostná první na okrese. J. JAROŠ

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE



7. Když se za půl hodiny nato pokračovalo v jízdě na Sjanok, nalézal se Baloun ve voze s polními kuchyněmi. Vyprosil si totiž dovolení, vytřít chlebem kotel po guláši. Nalézal se nyní v nepříjemné situaci, poněvadž při tom, jak se vlak hnul, vletěl po hlavě do kotle a nohy mu čouhaly přes kotel. Zvykl si však na tuto situaci a z kotle ozývalo se mlaskání, jako když ježek honí šváby a později Balounův prosebný hlas: „Prosím vás, ještě je tady moc vomáčky.“ Tato idyla trvala až do nejbližší stanice, kam přijeli již s kotlem 11. kumpanie vyčištěným, že se pocínování jen lesklo.



8. A bylo také vskutku co říct. V Lupkovském průsmyku dostal se Baloun ke dvěma porcím guláše a nadporučík Lukáš nechal mu polovíčku mináže. Baloun byl úplně šťasten, klátil nohama, které vystrčil z vagonu, a najednou se mu celá tahle vojna zdála být něčím teplým, rodinným. Kuchař počal si z něho dělat legraci, že se v Sjanoku bude vařit večere a ještě jeden oběd, poněvadž za celou cestu nic nedostali. Všichni se tomu upřímně smáli a kuchař zazpíval: „Župajdá, župajdá, šak nás pán bůh nezandá. Zandá-li nás do bláta, šak nás zase vydrápá. Zandá-li nás do houště, šak nás zase vykouše!“



9. V Kulašné bylo vidět dole v říčce zřícený, rozbitý vlak Červeného kříže. Ve vagoně se nad tím rozčilil kuchař Jurajda: „Copak se smí střílet do vagonů Červeného kříže?“ – „Nesmí, ale může,“ řekl Švejk, „von pak se každéj vmluví, že to bylo v noci a že ten červený kříž není vidět. Vono je vůbec na světě moc věcí, který se nesmějí dělat, ale můžou se provádět. Jednou vo císařskejch manévrech na Písecku přišel rozkaz, že se nesmějí vojáci na pochodu vázat do kozelce. Ale hejtman na to přišel. Svázaný voják nemůže přec maširovat. Tak von jednoduše dával svázaný vojáky házet do vozů vod trénu a maširovalose s nimi dál.“



10. Marek, dívaje se do svých poznámek, zvolal: „Jak mi sem dostal náš pan Vaněk? Poslyšte, pane rechnungsfeldvébl, jaký krásný článkuček bude o vás v dějinách bataliónu: K vyhození nepřátelského pancéřového vlaku přihlásil se šikovatel Vaněk. Výbuchem byl omráčen, a když se probudil, byl obklopen nepřitelem a jako vyzvědač odsouzen k oběšení. O jeho klidu, s kterým hleděl smrti vstříc, svědčí ta okolnost, že hrál s nepřátelskými důstojníky před svou popravou cvika. Vyhraný obnos věnoval ruskému Červenému kříži, čímž pohnul vojenské zástupce až k slzám.“



11. Kuchař Jurajda vytáhl ze svého batohu láhev koňaku a povídal: „Vzal jsem ho z důstojnické mináže. Byl předurčen, abych ho ukradl, jako já jsem byl předurčen stát se zlodějem.“ – „A taky by nebylo špatný,“ ozval se Švejk, „kdybychom byli předurčení k tomu, abychom byli vašema spoluvinníkama.“ A předurčení se opravdu vyplnilo. Láhev šla kolem přes protest šikovatele Vaňka, který tvrdil, že se má pít z esšálku a spravedlivě rozdělit. Konečně byl přijat návrh, pít podle abecedy, což odůvodněno tím, že je to také jistě předurčení, jak se kdo jmenuje. Láhev dorazil Chodounský, a tak měl o jeden lok víc.



12. Potom hráli cvika. Objevilo se, že jednorožák používá při každém rabování náboženských průpovědek. Rabuje spodka, zvolal: „Pane, ponechej mně tohoto spodka i tohoto léta, ať jej okopám a ohnojm, ať mně přinese ovoce.“ Chodounský prohrál svůj žold na půl roku napřed. Jednorožák chtěl na něm úpisy, že při vyplácení žoldu účetní šikovatel Vaněk vyplatí žold Chodounského jemu. – „Neboj se, Chodounský, „těšil ho Švejk. „Když budeš mít štěstí, tak padneš při prvním gefektu a Marek utře hubu vo tvoje lehnungy, jen mu to podepíš.“ Chodounský odpověděl vlídně: „Kušte, tetičko!“